

Oslo tingrett - Dom - TOSL-2024-3824

Instans	Oslo tingrett – Dom
Dato	2024-12-02
Publisert	TOSL-2024-3824
Stikkord	Obligasjonsrett. Avtaletolkning. Reklamasjon. Passivitet. IT-leveranse. Utbedring. Kostnadskontroll.
Sammendrag	<p>Krav i anledning leveranse av IT-løsning, herunder forsinkelse, mangelfull leveranse og brudd på prosjektlederansvar. Motkrav om betaling av fakturaer. Leverandør fikk medhold. Avgjørende var tolkningen av hvilke plikter avtalen oppstilte. Kontraktens ordlyd, herunder en streng klausul om avtalerevisjon, ble avveket særlig med grunnlag i partenes vedvarende og samtykkende praksis. Det var ikke reklamert rettidig, men det fikk ikke betydning siden leverandøren hadde utvist passivitet og inngått i realitetsdrøftelser. Leverandør hadde ikke eksplisitt tilbudt utbedring i anledning reklamasjon. Men kjøpers atferd utgjorde likevel en avvisning. Selv om kostnadene var mer enn doblet sammenlignet med estimat, fant ikke retten at plikt til kostnadskontroll var misligholdt, pga forhold på kjøpers side samt kjøpers samtykkende atferd.</p>
Saksgang	Oslo tingrett TOSL-2024-3824 (24-003824TVI-TOSL/07).
Parter	Cyviz AS (advokat Inge Kristian Brodersen) mot Accigo AS (advokat Henrik Andreas Jensen).
Forfatter	Dommerfullmektig med alminnelig fullmakt Olav Vogt Engeland.

Innholdsfortegnelse

Oslo tingrett - Dom - TOSL-2024-3824	1
Innholdsfortegnelse	2
1. Framstilling av saken	3
2. Saksøkers påstandsgrunnlag	4
3. Saksøkers påstand	5
4. Saksøktes påstandsgrunnlag	5
5. Saksøktes påstand	6
6. Utgangspunkter for avtaletolkningen.....	6
7. Reklamasjon	7
8. Forsinkelse	8
9. Mangelfull leveranse	8
10. Misligholdt prosjektlederansvar: kostnadskontroll.....	10
10.1 Innledning.....	10
10.2 Selve kostnaden	10
10.3 Styringsdokumenter	11
10.4 Orientering og pådriveransvar	11
10.5 Samlet vurdering.....	12
11. Utestående fakturaer.....	12
12. Saksomkostninger	13

Saken gjelder kjøpers krav om prisavslag, erstatning og/eller tilbakebetaling i anledning avtale om leveranse av IT-løsning. Saken gjelder også motkrav om betaling av IT-leverandørens fakturaer.

1. Framstilling av saken

Saksøker Cyviz AS er et teknologiselskap som leverer videooverføringstjenester. Selskapet ble etablert på 90-tallet i Sandnes og har vokst til å bli en stor internasjonal organisasjon. Saksøkte Accigo AS er et teknologiselskap som leverer IT-løsninger som støtter bedrifters interne virksomhet.

Fra høsten 2018 var Cyviz på utkikk etter et såkalt ERP-system (et ressursplanleggingssystem). Systemet beskrives som motoren i en organisasjon og minner om et avansert saksbehandlingssystem som bl.a. tillater prosjektstyring, varetelling, tallrapportering og annen form for statusoversikt som en bedrift ønsker for effektiv styring.

Våren 2019 fikk Cyviz utformet en løsningsanalyse fra bedriften DXC. Cyviz undersøkte om andre leverandører kunne være aktuelle. Cyviz fikk Accigo anbefalt og Accigo innga 19.06.19 et tilbud hvor prisestimat var lavere enn hos andre leverandører. Accigo ble valgt og IKT-Norges standardkontrakt (heretter omtalt som kontrakten), med bilag og vedlegg, ble signert 04.09.19.

Kontrakten gjelder «disposisjonsrett til programmer i samsvar med» Cyviz' kravsspesifikasjon, DXCs løsningsanalyse, sammenholdt med Accigos «Project approach including cost estimates».

Ved avtaleinngåelsen synes det å være enighet om hovedpunktene i hva som skulle leveres, herunder et standard ERP-system fra «byggesettet» Microsofts Dynamics 365 (se kontraktens bilag 3.2). Samtidig er kontrakten tydelig på at det ved inngåelse bare forelå en foreløpig bestillingsbeskrivelse: «Partene er enige om at den foreliggende løsningsskissen skal gjennomgås, kvalitetssikres og oppgraderes til det nivå som skal danne grunnlaget for det endelige scope for leveransen.»

Det ble avtalt at Accigo skulle avlønnes etter medgått tid. Det ble gitt et prisestimat på kr 3 521 875 (trolig eks. mva.), herunder 2 516 timer.

Det ble avtalt at «driftsstart av løsningen i de ulike selskaper skal skje i løpet av våren 20[20].»

Prosjektarbeidet ble påstartet og det ble gjennomført en «kick-off» 13.10.19. Prosjektet ble kalt «Skyviz». Flere personer fra begge parter ble involvert. Begge hadde en prosjektleder som koordinerte sine kollegaer og som utgjorde bindeleddet mellom partene. Gjennom høsten og vinteren 19/20 ble det gjennomført regelmessige styringsgruppemøter, i henhold til avtalt prosjektstruktur. Bl.a. daglig leder fra begge sider møttes der.

Som følge av covid-19, ble prosjektet satt på pause fra medio mars 2020. Etter sommeren 2020 ble prosjektet gjenopptatt og det ble gjennomført en ny «kick-off» med planlagt driftsstart 1. januar 2021. Styringsgruppemøter fortsatte.

I starten av november oppfattet Accigo at Cyviz ønsket å avvikle styringsgruppen og at Cyviz' prosjektleder fikk fullt mandat på Cyviz' vegne. Det ble avtalt at Accigo skulle gå i pausemodus. Det er uenighet om hvilken betydning Cyviz' prosjektleders mandat og pausemodus fikk i relasjon til ansvar for rapportering, avklaringer og fremdrift. Retten oppfatter at sakens kjerne ligger her.

18.12.20 ble Cyviz børsnotert.

Planlagt driftsstart 01.01.21, 01.05.21 og 04.10.21 ble utsatt. Prosjektarbeidet fortsatte gjennom 2021 uten samme rapportering til høyere nivå som da styringsgruppen var aktiv. Det ble gjennomført møter mellom prosjektlederne flere ganger i uken. Det ble gjort endringer i kravspesifikasjonen (hvilke funksjoner ERP-systemet skulle ha), herunder ved at Cyviz aksepterte endringsmeldinger (FDD) 30.04.21, 25.05.21 og 20.08.21. Accigo hadde en mindre aktiv rolle enn tidligere.

I forkant av driftsstart gjennomførte Accigo en viss testing av ERP-systemet i form av en «Factor Acceptance Test» (FAT). Det ble også gjennomført en viss «User Acceptance Test» (UAT) av Cyviz. Mangel på tid og ressurser antas å være årsak til mindre testing enn normalt. Begge parter aksepterte at det ble sånn.

Cyviz betalte månedlig fakturaer for Accigos løpende arbeid til og med arbeid ut oktober 2021. Totalt har Cyviz betalt Accigo kr 13 854 004 (inkl. mva.). Summen eks. mva. er kr 11 083 203. Accigos arbeid for

november 2021 og fremover har ikke blitt betalt. Utestående krav er per nå kr 1 845 456 (retten er usikker på om det er eks. eller inkl. mva.)

28.01.22 inntraff driftsstart for ERP-løsningen. Rundt samme tid involverte Cyviz Tietoevry for å få på plass en «mitigerende løsning». Cyviz opplevde at ERP-systemet ikke kunne brukes til å kvartalsrapportering og at det derfor måtte lages alternative verktøy. Cyviz har betalt kr 1 871 728 til Tietoevry.

I etterkant av 28.01.22 fortsatte Accigo å jobbe med prosjektet, herunder optimalisering, justering og feilretting. Cyviz krevde redegjørelse for tids- og pengebruken for prosjektet og det ble gjennomført et styringsgruppemøte 07.04.22. Frem mot sommeren sendte Cyviz restliste til Accigo med utbedringsbehov. Accigo utbedret noe, men avsluttet försommeren 2022 arbeidet sitt ettersom Cyviz ikke betalte forfalte fakturaer. I nevnte møte 04.07.22 var det snakk om at Accigo skulle kreditere noe av utestående fakturaer og at kostnadene skulle diskuteres videre, uten at dialogen synes å ha blitt fulgt opp.

I april 2022 tok Cyviz kontakt med Axdata for en vurdering av ERP-systemet. Axdata skrev en rapport som ikke er fremlagt. Cyviz har betalt kr 401 743 til Axdata,

I juni 2022 purret Accigo på betaling av utestående fakturaer. Cyviz lovet betaling. Da det uteble, igangsatte Accigo inkassoinndrivelse. Accigo begjærte utleggsforretning overfor namsfogden 21.11.22.

I brev 30.01.23 motsatte Cyviz seg Accigos betalingskrav.

Det ble utvekslet en rekke brev mellom partene i løpet av våren 2023. 08.01.24 tok Cyviz ut stevning med krav om erstatning, samt påstand om å ikke være forpliktet til å betale utestående fakturaer. I Accigos tilsvaer 31.01.24 ble erstatningskravet bestridt og fakturakravet fastholdt.

I starten av 2024 satt Cyviz på nytt i gang med å innhente tilbud for levering av et ERP-system. KPMG har blitt valgt som leverandør.

15.03.24 betalte Cyviz kr 368 129,5 som var halvparten av pålydende i faktura med fakturadato 31.01.22. Cyviz hadde ikke til hensikt å betale denne – det var en teknisk glipp.

16.10.24 endret Cyviz sin påstand slik at det opprinnelige erstatningskravet ble supplert med krav om prisavslag og tilbakebetaling.

Det ble gjennomført hovedforhandling i Oslo tingrett 4. til 6. november 2024.

2. Saksøkers påstandsgrunnlag

Retten gjengir fritt fra saksøkers sluttinnlegg som retten finner dekkende:

Sakens kjerne handler om hvilken av partene som skal bære risikoen for at leveransen til Accigo ikke ble levert i henhold til partenes avtale. Cyviz gjør gjeldende at det er leverandøren Accigo som må bære denne risikoen, og at Accigos mislighold omfatter både forsinkelse, mangler ved løsning og mangler ved prosjektledelse.

Det foreligger en forsinkelse i form av at ERP-systemet ikke er levert:

Estimert varighet på prosjektet var 29 uker (ca. 6 måneder og 3 uker). Planlagt ferdigstillelse av prosjektet var våren 2020. Prosjektet ble imidlertid aldri ferdigstilt, og det er aldri levert en endelig løsning i tråd med spesifikasjonene. Accigo har ikke gjennomført sin akseptansetest i henhold til avtalen eller fulgt opp de ulike delene av prosjektet slik at det kan installeres og leveres et fullverdig system i tråd med avtalen.

Det foreligger mangler ved ERP-systemet:

De deler av systemet som Accigo har levert er vesentlig underkonfigurert, dvs. at nødvendig funksjonalitet ikke er etablert. Det er også fravær av nødvendige integrasjoner mellom de funksjonelle hovedområdene, som blant annet medfører manglende tverrfunksjonell oversikt og dataflyt samt «silø»-pregede prosesser.

Accigo har vesentlig misligholdt sitt prosjektlederansvar:

Det er et faktum at avtalens tids- og kostnadsestimater er vesentlig overskredet. Accigo som leverandør og prosjektleder har ikke utført oppdraget på en rasjonell og forsvarlig måte. Et særtrekk ved denne saken er fravær av prosjektstyringsdokumentasjon fra Accigos side, som i seg selv er tegn på manglende prosjektstyring og mangelfulle prosedyrer. Cyviz er av den oppfatning at Accigo har vesentlig forsømt sine prosjektlederoppgaver, i den grad at Accigo har krysset terskelen for grov uaktsomhet.

Cyviz' krav:

Cyviz har fra avtaleinngåelse den 4. september 2019 til 31. januar 2021 betalt kr. 13 854 004 inkl. mva. til Accigo AS. For dette beløpet har Cyviz mottatt en leveranse fra Accigo som på grunnleggende områder ikke fungerer. I tillegg har Cyviz grunnet Accigos mislighold vært tvunget til å engasjere andre leverandører i 2022, nærmere bestemt Tietoevry og Axdata, for å gjøre analyser av ERP-leveransens beskaffenhet med tilhørende feilretting og bistand. Betalingene fra Cyviz til nevnte leverandører utgjør henholdsvis kr. 3 119 648 inkl. mva (Tietoevry) og kr. 474 886 inkl. mva (Axdata). Cyviz har blitt påført betydelige kostnader for en ERP-løsning som ikke er levert og ikke virker. Cyviz krever dekket det økonomiske tapet som Accigo har påført Cyviz fastsatt etter rettens skjønn.

Ubetalte fakturaer fra Accigo:

Accigo gjør gjeldende påstått betalingsmislighold fra Cyviz sin side med hensyn til nærmere angitte fakturaer på om lag kr. 2,5 mill., som altså kommer i tillegg til de ca. 14 mill. som Cyviz allerede har betalt til Accigo. Av samme grunner som i foregående punkt, krever Cyviz fastsettelsesdom for at Cyviz ikke er forpliktet til å betale de påstått utestående fakturaene. For det tilfellet at retten likevel skulle komme til at Accigo har krav på betaling av de påståtte utestående fakturaene, krever Cyviz her prisavslag, alternativt erstatning, som tilsvarer dette fakturabeløpet.

3. Saksøkers påstand

1. Accigo AS dømmes til å betale Cyviz AS et beløp fastsatt etter rettens skjønn.
2. Cyviz AS er ikke forpliktet til å betale Accigo AS for påståtte utestående fakturaer med tillegg av renter.
3. Cyviz AS tilkjennes sakskostnader.

4. Saksøktes påstandsgrunnlag

Retten gjengir fritt fra saksøktes sluttinnlegg som retten finner dekkende:

Accigo kan ikke bære ansvaret for at Cyviz verken hadde klart for seg hva de skulle ha utviklet, hvordan dette skulle fungere eller hadde de nødvendige interne ressurser til å få klarhet i disse forholdene. Tilsvarende gjelder for de løpende vesentlige endringer av prosjektet som ble krevd innenfor rammen av avtalen, for eksempel at systemet skulle tilpasses et børsnotert selskap.

Accigo har i hele prosjektet dokumentert utvikling og resultater gjennom styringsgruppemøter, statusrapporter, presentasjoner, referater, endringsmeldinger, timelister m.v., og Cyviz har til enhver tid vært fullt informert om alle sider ved prosjektet, herunder økonomi.

Det er Cyviz som gjennom en rekke personskifter, oppsigelser og omplasseringer leier inn en ny prosjektleder (høsten 2020) som krever full kontroll alene, og dermed også tar over risikoen for ferdigstilling av prosjektet, mot Accigo sitt råd.

Accigo har i tråd med avtalen løpende levert de tjenester som til enhver tid er etterspurt av Cyviz, og som heller ikke har blitt bestridt og blitt betalt løpende. For det tilfelle at Cyviz hadde hatt innsigelser på leveransen skulle dette vært meldt *omgående*, slik at det i denne saken er reklamert for sent jfr. avtalens punkt 15.1. samt alminnelige kontraktsrettslige regler.

Avtalen mellom partene er inngått uten noen form for resultatforpliktelse for prosjektet.

Avtalen mellom partene har ikke regulert noen fast pris for prosjektet, men viser kun til et prisanslag basert på estimater med en rekke forutsetninger, hvor «...[P]artene er inneforstått med at endringer i scope, og eller endringer i forutsetninger, kan påvirke estimat og endelig utfall...».

Hva gjelder fakturaer som ikke er betalt, anføres at Cyviz med rettslig bindende virkning har akseptert disse ved bl.a. å ha skriftlig bekreftet at de skulle betales, at de lå klar til betaling, at de skulle bli betalt neste dag m.v. Det vises her til reglene i avtalelovens § 3 flg.

For det tilfelle at retten skulle komme til at det foreligger mangler ved leveransen, følger det videre av alminnelig kontraktsrett samt avtalens punkt 15.2.2. a), at Accigo har en rett til utbedring, noe som ikke er tilbudt i denne saken.

Likeledes har Cyviz gjennom å innlede et avtaleforhold med en ny leverandør uten å informere Accigo opptrådt i strid med pliktene om lojalitet mellom næringsdrivende jfr. mfl. § 25.

5. Saksøktes påstand

1. Accigo AS frifinnes.
2. Cyviz AS er forpliktet til å betale Accigo utestående fakturaer med tillegg av rente fra forfall.
3. Cyviz AS dømmes til å betale sakens omkostninger.

6. Utgangspunkter for avtaletolkningen

Kontrakten oppstiller en rekke tydelige plikter. Mange plikter fremstår som utslag av at det ble benyttet en eldre standardkontrakt, dårlig tilpasset den samarbeidsformen som partene tok sikte på og/eller som de praktiserte. I den anledning siteres det fra Rt-1981-445:

«Det er utvilsomt grunn til å utvise atskillig varsomhet ved tolkningen av en avtale som knytter seg til en standardkontrakt, som partene neppe i synderlig grad overveier innholdet av ved kontraktsslutningen. Men kontrakten må forstås i lys av hele kontraktssituasjonen, og det vi vet om partenes senere forståelse av den.»

Partene har tilsynelatende brutt flere av sine oppstilte plikter, med aktivt eller passivt samtykke fra motparten. Dette konkretiserer mer nedenfor, men overordnet bemerkes det at hvilke plikter som er avtalt er de plikter partene har hatt en felles forståelse om at gjelder, eventuelt de plikter en part har hatt en berettiget forventning om.

Kontrakten gir et tungtveiende uttrykk for felles partsforståelse. Men også andre momenter spiller inn. I denne saken synes partenes opptreden etter kontraktsinngåelse å være høyst relevant. Særlig på grunn av den lange tiden som gikk, men også fordi det ved inngåelse var klart at samarbeidet ville ha en dynamisk karakter med behov for tilpasning. Det vises til at leveransebestillingen skulle revideres (se kontraktens bilag 1), vederlag etter medgått tid sammenholdt med et *prisestimat*, samt samarbeidsstruktur med tett kontakt og løpende avklaringer (se kontraktens bilag 7, samt Accigos «project approach» punkt 5.1.2).

Kontraktens punkt 10.2 synes ved første øyekast å medføre en enkel regel å forholde seg til hva gjelder avtalerevisjon (rettens kursivering):

«Dersom Kunden etter at Avtalen er inngått har behov for å endre kravene angitt i BILAG I [leveransens innhold] på en slik måte at ytelsenes karakter eller omfang blir annerledes enn fastsatt i Avtalen, har Leverandøren ved eventuell aksept av disse kravene rett til å kreve slike endringer i vederlag og/eller tidsplaner som er forårsaket av Kundens endringsbehov.

Eventuelt krav om endret vederlag og/eller endret tidsplan, skal fremmes samtidig med at de endrede krav, ytelser eller arbeidsoppgaver aksepteres.

Endringer og tillegg til Avtalen skal skje skriftlig og undertegnes av begge parter, og tas inn som del av BILAG I I/BILAG 12.»

Punkt 10.2 er tydelig og det må kreves sterke holdepunkter for å avvike den. Likevel mener retten at punkt 10.2 ikke er absolutt, altså at den ikke avskjærer alminnelige avtalerettslige prinsipper om avtaletolkning.

For det første synes punkt 10.2 å være en standardklausul som ikke er tilpasset det dynamiske avtaleforholdet som partene la opp til. En kan da undres om partene har hatt til hensikt å gjøre den gjeldende. Bestemmelsen ser nemlig ut til å bygge på en (uriktig) forutsetning om at ERP-løsningen var relativt ferdigspesifisert ved avtaleinngåelse. Dessuten synes bestemmelsen å feilaktig forutsette at det var avtalt en fastpris. Et endringsregime etter bestemmelsen ville medført en meget tids- og kostnadskrevende «ping-pong»-situasjon med mange avbrytelser.

Det kan innvendes at Accigo må bære risikoen for at bestemmelsen passer dårlig, siden det var Accigo som foreslo kontrakten. Men slik retten ser det er begge parter konsekvente og manglende etterfølgelse av punkt 10.2 det helt sentrale. Noen eksempler som kommenteres ytterligere senere: Cyviz gjorde fortløpende en rekke endringer i kravspesifikasjonen, tidsplanen ble utsatt/forskjøvet mange ganger, Cyviz endret samarbeidsstrukturen, driftsstart skjedde uten fullstendig FAT og UAT, og Cyviz betalte fakturaer selv om alle var klare over at estimerte kostnader ble overskredet. Alt dette uten at et signert dokument ble inntatt i avtalen, og viktigst av alt: uten synlige protester.

Et enda mer konkret eksempel på fravikelse av revisjonsregelen i punkt 10.2 fremkommer i epostkorrespondanse 09.11.20 hvor Accigo understrekte behovet for å dokumentere endret løsning for enkelte funksjoner. Cyviz' prosjektleder svarte bl.a. med:

«I am not sure why you are sending this long email in spite of the fact that just a few emails earlier we agreed on having a discussion about this subject this weeks. I am not sure what you are asking me to do, and what would be the point of that at this stage of the project. I ask you to please stop sending these long emails.»

Men selv om punkt 10.2 ikke er absolutt, gir den uttrykk for et tungtveiende tolkningsmoment når avtalens konkrete plikter skal fastsettes. Altså kreves det svært faste holdepunkter for å etablere andre plikter enn de som fremgår av kontrakten.

Videre er et sentralt spørsmål hvem som representerer partene, herunder om Cyviz' prosjektleders ord og handlinger får betydning for avtaletolkningen. Kontraktens punkt 10.2, sammenholdt styringsgruppens rolle, trekker i retning av en forsiktig vektlegging av Cyviz' prosjektleders opptreden.

Men spørsmålet må avgjøres konkret og retten legger til grunn at opptreden fra Cyviz' prosjektleder i det minste etter 05.11.20 må tillegges stor vekt ved avtaletolkningen. 04.11.20 sa Cyviz' prosjektleder til Accigos prosjektleder at førstnevnte hadde fått fullt mandat fra Cyviz' daglige leder til å ta avgjørelser, herunder at styringsgruppen skulle avvikles. Det fremstår som mest sannsynlig at denne beskjeden ble bekreftet i en samtale mellom partenes daglige ledere 05.11.20. I rettens bevisvurdering vektlegges forklaringene til Accigos prosjektleder og daglige leder, som støttes opp av interne Accigo-eposter og av Accigos epost til Cyviz' prosjektleder 09.11.20. Det faktum at styringsgruppen ikke var aktiv i det påfølgende året og at det ble praktisert et «fullt mandat», uten at retten kan se protester (før tvist oppsto lenge etter), trekker i samme retning.

7. Reklamasjon

Accigo anfører at Cyviz' har forspilt eventuelle misligholdsbeføyelser ved å ikke reklamere i tide.

I kontraktens punkt 15.1 står det (rettens utheving): «Den som vil påberope seg at Avtalen er misligholdt, må omgående reklamere *skriftlig* etter at vedkommende *fikk kjennskap* til misligholdet.»

Sett hen til kjøpsloven § 32 (analogisk) og alminnelig obligasjonsrett, mener retten at en reklamasjon i vår sak må angi hva slags forhold/mangel det er snakk om (se analogisk kontraktens punkt 6.3: «spesifikk angivelse»), at forholdet anses å være kontaktstridig og at det vil gjøres gjeldende overfor motparten (det vil få en kontraktsrettslig konsekvens). Reklamasjonen må altså kunne sette motparten i stand til å ta stilling til den og respondere. Slik klarhet er særlig viktig i aktuelle avtaleforhold hvor det er naturlig med en del klaging, men uten at det menes noe mer med det.

Cyviz anfører mislighold i form av forsinkelse, funksjonsmangler ved ERP-systemet, samt brudd på prosjektlederansvar.

Retten har sett eposter hvor det bes om feilretting eller lignende, fra juni og august 2021, samt januar 2022 og juni 2022. Retten har også sett innsigelser mot Accigos overskridelse av prisestimat 22.09.20. Retten kan ikke se at Cyviz i disse tilfellene påpeker kontraktsbrudd eller at forholdene gjøres gjeldende. Kostnadsoverskridelse var tema i anledning styringsgruppemøte 07.04.22. Retten har ikke sett noen skriftlig reklamasjon i den anledning og retten vurderer at Accigo hadde grunn til å oppfatte at Cyviz ikke påberopte seg misligholdsbeføyelser, særlig sett hen til at Accigo ble lovet betaling av utestående fakturaer i juni 2022.

30.01.23 bestred Cyviz Accigos inndrivelse av utestående fakturaer ved namsmannen, ved bl.a. å skrive at Cyviz ikke hadde «mottatt kontraktsmessig leveranse» og at «grunnlaget for de aktuelle fakturaene» ikke hadde

blitt redegjort for. Retten kan ikke se at Cyviz her anga en konkret nok mangel til at Accigo kunne ta stilling til dens berettigelse, herunder det som nå anføres (forsinkelse, funksjonsmangler og prosjektlederansvar).

Etter rettens vurdering er det først i brev datert 17.03.23 at Cyviz fremmer en reklamasjon som angir det avtalemislighølet som gjøres gjeldende.

Sett hen til følgende hendelser, finner retten det klart at Cyviz ikke reklamerte «omgående» etter at Cyviz fikk «kjennskap»:

- Den stadig økende kostnadsoverskridelsen var kjent siden vinteren 2020. Cyviz ble holdt løpende orientert om påløpte kostnader.
- Cyviz gjennomførte en viss UAT og var for øvrig tett integrert i prosjektstyringen frem mot driftsstart.
- Driftsstart som formodentlig var/skulle være en nesten ferdig leveranse skjedde 28.01.22.
- Det ble gjennomført et oppsummeringsmøte 07.04.22 med evaluering av ERP-systemet, prosjektgjennomføringen og kostnadene
- Cyviz involverte nye leverandører vinteren og våren 2022.

Cyviz var altså kjent med de forhold som nå påberopes som mangler i lang tid før det ble reklamert – omtrent et år. Reklamasjonen burde ha kommet tidligere, for eksempel etter oppsummeringsmøtet 07.04.22 og senest på forsommeren 2022 da Accigo purret og Cyviz lovet betaling.

På tross av det ovenstående finner retten at Cyviz ikke har forspilt sin mulighet til å fremme misligholdsbeføyelser. Dette fordi Accigo mistet dette kortet ved å gå detaljert inn i realitetsdiskusjoner om hvorvidt det forelå mislighold. En annen måte å se det på er at disse realitetsdiskusjonene og fravær av å påberope seg for sen reklamasjon, medfører rettstap ved passivitet. Retten viser til Viggo Hagstrøms «Obligasjonsrett» (2021), s. 373 flg.

Retten har sett hen til Accigos brev datert 27.04.23, 28.08.23 og 25.09.23. Det var først i Accigos tilsvarende 31.01.24 at for sen reklamasjon ble påberopt.

Etter dette mener retten at Cyviz ikke er avskåret fra å påberope seg avtalemislighold på grunn av sen reklamasjon. Cyviz' passivitet slik beskrevet ovenfor får imidlertid betydning som moment i avtaletolkningen.

8. Forsinkelse

Cyviz mener at Accigo aldri har levert et ERP-system i henhold til avtalen mellom partene, et klart brudd på kontraktens leveringsfrist som var våren 2020. Accigo mener at det ble levert et ERP-system som ble satt i drift 28. januar 2022 og at systemet var i henholdt til det tidspunktet som gjennom prosessen ble avtalt.

Retten finner det klart at det ikke foreligger noe mislighold i form av forsinkelse. Det var en felles forståelse mellom partene at leveranse våren 2020 ikke skulle skje. Mye på grunn av pause i forbindelse med covid-19. Partene må anses å ha avtalt seg vekk fra kontraktsteksten (se denne doms punkt 6 ovenfor). Det ble deretter satt en rekke nye frister.

Retten vurderer at partene har vært enige de påfølgende utsettelsene. Når frister ble overskredet er det ingen tidsnære tegn på at Cyviz har ansett Accigos leveranse som forsinket. Det bemerkes også at kontraktens misligholdsbeføyelse for forsinkelse er dagmulkt, se punkt 15.2.1. Dagmulkt har aldri vært tematisert og det kaster lys over at partene har vært innforstått med at det ikke forelå mislighold i form av forsinkelse.

9. Mangelfull leveranse

Cyviz mener at det foreligger funksjonelle mangler ved ERP-systemet. Under hovedforhandling pekte en rekke vitner på funksjoner de gjerne skulle hatt, men som systemet ikke gir.

For å gjøre en mangelsvurdering må det først etableres hvilke funksjoner som er avtalt mellom partene. Et utgangspunkt er kontrakten og dens vedlegg, samt endringsmeldinger (FDD). Men retten oppfatter at ønsket funksjon har vært gjenstand for løpende revideringer og justeringer, avtalt mellom partene via kommunikasjon som er mindre oversiktlig, herunder samtaler og møter, epost og beskjeder i et prosjektstyringsverktøy. Hva som er avtalt funksjon er således ikke helt lett å få tak på, uten at det får avgjørende betydning.

Videre blir spørsmålet om det som er levert faktisk er mangelfullt. Ut fra Cyviz' vitner, legger retten til grunn som mest sannsynlig at det er mange funksjoner som ikke fungerer. Det underbygges av at Cyviz tilsynelatende ikke har tatt systemet i bruk og heller har startet på nytt med ny leverandør.

Omfanget og alvorligheten av funksjonssvikten fremstår usikkert. Det vises til at partenes prosjektledere 07.04.22, ca 2 måneder etter driftsstart, laget en omforent oppsummering av prosjektet. Under «Status and what is working» er det bl.a. skrevet: «Successful go live, given the challenges during the project». Av 15 punkter har 12 fått en grønn «ok-hake». «Services» er avmerket «TBC» (to be confirmed), mens «Inventory valuation and closing» er avmerket «?» og «Fixed assets» er avmerket «Not used yet». Det er ikke brukt noen rød hake. Videre fremkommer det under «way forward»-sliden at gjenstående oppgaver skal fullføres, før prosjektet avsluttes.

Oppsummeringen 07.04.22 tilsier altså ikke at ERP-systemet var ubrukelig i tiden etter driftsstart, i den grad Cyviz nå uttrykker. Retten er ikke kjent med at Cyviz bestred oppsummeringen i etterkant av presentasjonen, foruten å rapportere endringsbehov/feilmeldinger som Accigo ble bedt om å rette.

Retten finner ikke grunn til å ta stilling til graden av funksjonssvikt. Dette fordi Accigo ikke fikk anledning til å rette eventuelle mangler. Slik utbedringsrett følger av alminnelige obligasjonsrettslige prinsipper, samt kontraktens punkt 15.2.2:

- a. Dersom Kunden i Garantiperioden skriftlig reklamerer i samsvar med pkt. 15.1., skal Leverandøren utbedre Mangelen ved å gjøre nødvendige rettinger, endringer, omleveringer, etterleveringer eller lignende, for at Avtalens spesifikasjoner og krav skal oppfylles...
- b. Dersom Leverandøren etter gjentatte forsøk ikke lykkes med utbedringen i samsvar med pkt. a ovenfor, kan Kunden i stedet for utbedring kreve forholdsmessig avslag i prisen.
- c. Dersom Leverandøren ikke foretar utbedring i samsvar med pkt. a ovenfor, har Kunden rett til å heve Avtalen dersom den manglende utbedring er av vesentlig betydning for Kunden.»

Kontraktens punkt 15.4 lyder:

«Ved forsinkelse utover dagbotperioden, ved manglende utbedring av Feil og Mangler i Garantiperioden og ved mislighold etter pkt. 15.3., kan den part som rammes kreve erstatning...»

Accigo mottok aldri noen reklamasjon før Cyviz involverte eksterne leverandører. Accigo var således ikke i posisjon til å rette de funksjonsmangler som eventuelt forelå. Krav i anledning utgifter til eksterne leverandører kan således ikke føre frem.

Retten har vurdert om Cyviz' krav i relasjon til betalte fakturaer stiller seg annerledes. Det ble reklamert 17.03.23 og retten kan ikke se at Accigo aktivt har tilbudt retting etter det. Etter en helhetsvurdering av flere momenter, mener retten at Cyviz på reklamasjonstidspunktet, og i tiden etter dette, utviste en adferd som innebærer avvisning av utbedring: Det vises til følgende:

- Kontrakten legger opp til at Cyviz først skal kreve retting, for deretter å kunne kreve prisavslag, heving eller erstatning. Når det ikke ble krevet retting, trekke det i retning av at Cyviz ikke ønsket det.
- Tietoevry og Axdata ble involvert vinteren og våren 2022. Det er opplyst at det var for å lage mitigerende løsninger. Accigo var kjent med det. Tietoevry og Axdata fikk administratoradgang til ERP-løsningen av Accigo og således kunne de gjøre endringer (noe som ville vært svært krevende for Accigo å sette seg inn i). Retten legger til grunn at det ble utført en viss feilretting (ref. Cyviz' redegjørelse for disse utgiftene, samt fakturagrunnlag). Denne involveringen tilser at Cyviz ikke ønsket å benytte seg av Accigo.
- Etter driftsstart 28.01.22 justerte, optimaliserte og rettet Accigo det som ble forespurt. Accigo stoppet forsommeren 2022 da utestående fakturaer ikke ble betalt. Accigo var imidlertid villig til å fortsette sitt arbeid mot betaling. På det tidspunktet hadde ikke Cyviz reklamert og Accigo kunne således ikke ta stilling til om retting skulle gjennomføres på tross av manglende betaling. Forholdet taler for at Accigo var villig til å fortsette samarbeidet, men at Cyviz ikke ønsket det.
- 17.03.23 hadde samarbeidet vært inaktivt i ca 9 måneder. Driftsstart hadde skjedd over et år i forveien. Den lange ventetiden gjorde det vanskelig å foreta utbedring og trekker i retning av at Cyviz ikke ønsket utbedring.

Etter dette konkluderer retten med at Cyviz er avskåret fra å fremme misligholdsbeføyelser som følge av eventuelle funksjonsmangler ved Accigos leveranse.

10. Misligholdt prosjektlederansvar: kostnadskontroll

10.1 Innledning

Accigo har et overordnet prosjektlederansvar som er nedfelt i kontraktens bilag 5.10, herunder ansvar for å holde kostnadene nede. Dette følger også av prinsippet om lojalitet i kontraktsforhold. Det anses som sikker ulovfestet rett at et oppdrag etter medgått tid skal gjennomføres på en rasjonell og forsvarlig måte, i motsatt fall kan det oppstå grunnlag for kompensasjon. Se for eksempel LB-2022-143634.

Hva som er rasjonelt og forsvarlig må avgjøres konkret og avhenger av hva en med rimelighet kan forvente av oppdragstaker, sett hen til det som er avtalt. Retten har nedenfor oppstilt tre underkategorier. Retten bemerker at ikke ethvert brudd på prosjektlederplikter gir grunnlag for misligholdsbeføyelser. (se til sammenligning håndverkertjenestelov § 17(1)). Det må gjøres en helhetsvurdering av hvorvidt bruddene innebærer at arbeidet ikke har vært tilstrekkelig effektivt og således pådratt unødige kostnader.

10.2 Selve kostnaden

Summene i det følgende er eks. mva. siden det antas at eks. mva. uttrykker de reelle kostnader. Det opprinnelige kostnadsestimatet på ca 3,5 MNOK, pluss lisenser, har til de grader sprukket. Cyviz har betalt kr 11 083 203 til Accigo (tallet inkluderer trolig lisenser på over 1 MNOK). I tillegg krever Accigo betalt utestående fakturaer for kr 1 845 456. Ferdigstillelse av ERP-systemet ville medført ytterligere kostnader.

Det minnes om at Accigo ikke er bundet av prisestimatet (ikke en fastpris), ref. kontraktens bilag 9.2: «Partene er enige innforstått med at endringer i scope, og eller endringer i forutsetninger, kan påvirke estimat».

Det legges til grunn at skreddersydde løsninger avtalt ved endringsmeldinger (FDD), som utgjør tilleggsarbeid i forhold til løsningen som var forutsatt ved avtaleinngåelse, utgjør en total kostnad på kr 2 038 250. Cyviz synes å mene at denne sum, pluss estimert total kostnad og lisenser, som blir opp mot 7 MNOK, er hva som i høyden er Accigos riktige vederlagskrav (forutsatt at det ble levert riktig løsning til riktig tid).

Hvis en trekker 7 MNOK fra det totale beløp som Accigo mener Cyviz skal betale (nesten 13 MNOK), gjenstår det over 6 MNOK. Det er denne summen Cyviz ikke kan forstå grunnlaget til, herunder hvorfor Accigo ikke klarte å budsjettere inn summen ved avtaleinngåelse. Dette særlig fordi det opprinnelig var budsjetterte med tilpasninger (altså ikke en ren leveranse av et ferdig program), samt med oppgaver som i mindre grad ble gjennomført, se kontraktens bilag 9.2: «alignment», «extensions/apps», FAT, UAT, opplæring og «go live support».

Retten mener at størrelsen på overskridelsen av prisestimatet klart taler for at Accigo ikke har hatt tilstrekkelig kontroll på kostnadene.

Accigo anfører at budsjettsprekken er forårsaket av forhold på Cyviz' side. Forholdene ligger utenfor Accigos kontroll og prisestimatet ble gitt med den forutsetning at Cyviz medvirket på en effektiv måte. Se kontraktens punkt 1: «Kunden påtar seg ansvaret for å ha gitt uttrykk for sine krav og behov for anskaffelsen på en klar måte», samt bilag 5 og Accigos «project approach» (inntatt i kontrakten) punkt 5.1.2 som forutsetter kompetanse og løpende, dedikert involvering fra Cyviz side.

Retten vurderer at det samlede bevisbildet sannsynliggjør følgende adferd fra Cyviz: manglende/vinglete spesifisering, manglende overholdelse av frister, manglende utførelse av oppgaver bare Cyviz kynne gjøre (f.eks. dataoverføring), omfattende utskiftning av prosjektdeltakere, manglende samarbeid internt, samt mangelfull forankring/oppslutning i organisasjonen. Disse forholdene er relativt godt dokumentert i statusrapport 16.12.19, referat fra styringsgruppemøte 27.01.20, omforent risikoanalyse 14.02.20, presentasjon fra styringsgruppemøte 23.09.20, samt omforent prosjektoppsummering 07.04.22. Nedenfor trekkes frem noen eksempler som medførte ekstra arbeidstimer:

- Frem til oppsummeringsmøtet 07.04.22 hadde Cyviz tre forskjellige prosjektledere. Deretter kom en fjerde. Andre som hadde mer spesifikke fagansvar ble utskiftet hyppig. Nye personer medførte nye tanker om løsning, samt behov for innføring.

- Cyviz synes ikke å ha vært enig internt om sine prioriteringer. Fra høsten 2020 synes prosjektleder å ønske en relativt skreddersydd løsning, i strid med opprinnelig ønske om standardløsning. Deler av Cyviz-organisasjonen var ikke orientert om prosjektet.
- Cyviz' prosjektleder fra høsten 2020 besluttet en midlertidig pause og deretter ble han en flaskehals for videre fremdrift (se mer om det nedenfor).
- Cyviz gikk på børs i desember 2020, noe som tok fokus bort fra prosjektet og medførte behov for funksjonsendringer, for en større organisasjon.
- Covvid-19 medførte stopp mellom mars og juli 2020 (utenfor begge parters kontroll).

Det er ikke helt enkelt å se at ovenstående forklarer en ca doblet kostnad (samtidig som prosjektet aldri ble avsluttet). Det må antas at det var priset inn en viss usikkerhet, herunder personutskiftninger og noe rom for endringer. Slikt fremstår normalt i ethvert prosjekt. Accigo var kjent med at Cyviz var en stor og kompleks organisasjon.

Selv om Accigo bommet på prisestimat, fremstår ikke de faktiske kostnadene som oppsiktsvekkende høye (objektivt sett). Cyviz har i retten fortalt om tilbud fra nye, alternative ERP-partnere og at gjennomsnittsestimatet har vært rundt 15 MNOK. Det er sannsynlig at estimatene bygger på at det allerede er nedlagt et betydelig forarbeid i forbindelse med Skyviz. Estimatenes indikerer at Accigos faktiske ressursbruk ikke ligger unormalt over gjengs pris.

10.3 Styringsdokumenter

Accigo synes å ikke ha produsert slike styringsdokumenter som kontrakten angir. Kontraktens bilag 5.2 omfatter planleggingen, herunder «utarbeidelse av prosjektdokumentasjon som bl.a. prosjekthåndbok, prosjektplan, milepælsplan og risikoanalyse.» Bilag 5.10 fremhever viktigheten av «prosjektmetodikken i prosjekthåndboken».

Retten finner imidlertid ikke grunn til å legge nevneverdig vekt på at det ikke er fremlagt dokumenter som er titulert «prosjekthåndbok» osv. Essensen i slike styringsdokumenter fremstår å være inntatt i Accigos «Project approach including estimates» datert 19.06.19. Dessuten legges det til grunn at det ble utarbeidet og operert med en risikoanalyse. Det vises til presentasjoner fra styringsgruppemøte 02.12.19, 14.02.20 og 23.09.20, samt statusrapport datert 16.12.19. For prosjektplan og milepælsplan, vises det til nedenfor.

10.4 Orientering og pådriveransvar

Kontraktens bilag 5 («varsle... umiddelbart og skriftlig dersom... [Cyziv'] innsats er til hinder») og bilag 5.10 («fremdriftsstyring og kostnadskontroll... formell rapportering»), oppstiller en tydelig plikt for Accigo til å holde Cyviz orientert om prosjektstatus, for å gjøre Cyviz i stand til å ivareta sine interesser, herunder vurdere hva som skal prioriteres og eventuelt om misligholdsbeføyelser skal fremmes. Accigo hadde også et pådriveransvar, for eksempel ansvar for å koordinere og tildele oppgaver, samt gjøre Cyviz i stand til å gjennomføre disse.

Accigo synes å ha gitt Cyviz en nokså oversiktlig plan for gjennomføring av prosjektet ved prosjektstart. I styringsgruppemøte 02.12.19, 14.02.20 og 11.03.20 ble det fremlagt revidert fremdriftsplan og budsjett. Også etter corona-pausen, i forbindelse med styringsgruppemøte 23.09.20, ble fremdriftsplan og kostnadsestimat oppdatert. En epost 04.11.20 angir en ny fremdriftsplan for å nå mål om driftsstart et par måneder senere. Etter rettens syn må disse presentasjonene, sammenholdt med øvrig dokumentasjon nevnt ovenfor (risikoanalyser og særlig referat fra møte 27.01.20), langt på vei tolkes som varslinger om at Cyviz' innsats hindret fremdrift. Dokumentasjonen tilsier også at Accigo var en aktiv pådriver.

Retten oppfatter at Cyviz' innvendinger mot Accigos prosjektledelse i hovedsak dreier seg om perioden fra slutten av 2020 og fremover.

Fra starten av 2021 synes Accigo å ikke lenger lage oppdatert fremdriftsplan eller budsjettoversikt. Etter november 2020 har heller ikke retten sett uttrykte bekymringer vedørende Cyviz' innsats. Det er enighet om at Accigo skulle pause sin pådriverrolle fra 20.11.20, etter pålegg fra Cyviz. Men en intern Accigo-epost tilsier at pausemodus ble avsluttet 23.12.20 («Cyziv har bett oss att avsluta «snooze mode» och ta en mer aktiv

(=normal) roll i at leda dessa områden i mål»). Accigo synes likevel å ikke ha gjeninntredt i samme pådriverrolle som tidligere.

Prosjektet hadde fra 2021 lite fremdrift og kostnadene fortsatte å løpe. Retten vurderer at Accigos innsats i den anledning utgjør mislighold av det opprinnelige prosjektlederansvaret.

Men retten mener at praksis mellom partene er helt sentralt i bedømmelsen av hvilket ansvar Accigo hadde og at det ble etablert en felles forståelse om at Accigo skulle innta en mindre aktiv rolle (på tross av kontraktens punkt 10.2 – se dommens punkt 6 ovenfor).

For det første ønsket Cyviz' prosjektleder å ha mindre rapportering/skriftlighet og mer muntlighet. Det illustreres ved at Accigo 09.11.20 forsøkte å få en skriftlig bekreftelse på løsningsendringer. Cyviz' prosjektleder svarte (samme epost som sitert ovenfor) med at han ville behandle saken muntlig og han ba om å ikke få tilsendte lange eposter.

For det andre ønsket Cyviz' prosjektleder en mer aktiv rolle. Det gikk på bekostning av Accigos pådriverrolle. Til illustrasjon forsøkte Accigo 04.11.20 å få avklaringer for å sikre driftsstrart påfølgende januar. Cyviz' prosjektleder svarte «I see that you have now made a detailed plan without discussing it with me.»

Videre hadde Cyviz' prosjektleder nye ideer for prosjektet, han tok seg godt tid og initierte en rekke endringer i Cyviz' kravspesifikasjon, noe det var krevende å forenes om internt i Cyviz. Det fremstår mest sannsynlig at Cyviz initierte flere justeringer/kontrabeskjeder enn de som ble nedtegnet i formelle endringsmeldinger (etter rettens syn legger et så tett samarbeid som Skyviz ikke opp til at enhver justering formaliseres – det hadde vært en meget tung samarbeidsprosess).

Prosjektlederne hadde flere møter/samtaler i uken. Ut fra Accigos prosjektleders forklaring, legges det til grunn at denne arbeidsmetoden, altså lite skriftlighet og en mindre aktiv rolle fra Accigo, var slik Cyviz' prosjektleder ønsket det. Retten oppfatter at Accigos prosjektleder forsøkte å styre prosjektet fremover, men at Cyviz' prosjektleder var lite styrbar (se intern Accigo-mail 02.12.20). Det understrekes at Cyviz' prosjektleder ikke er ført som vitne.

Accigos prosjektleder rapporterte medgått tid ukentlig og det ble fakturert månedlig med spesifiserte timelister. Disse fakturaene ble betalt fortløpende frem til 31.01.22. Retten er ikke kjent med innsigelser mot Accigos timeforbruk gjennom 2021 og frem til våren 2022. Cyviz reklamerte ikke over manglende prosjektledelse før i brev 17.03.23. Retten mener at denne passiviteten kaster lys over partenes felles rolleforståelse, herunder at Accigos mindre aktive rolle i det minste var akseptert. Ja, til og med avkrevet.

Retten har også sett hen til at det i partenes felles oppsummeringspresentasjon 07.02.22 er skrevet «Cyziz takes control» fra høsten 2020. Det fremkommer ingen steder at Accigo tok kontrollen tilbake. I samme presentasjon ble en styrke ved prosjektet beskrevet slik: «We did it together with a joint focus to solve issues», samt «Structured way of working». I sliden som omhandler svakheter ved prosjektet er det ikke nevnt noe om manglende prosjektledelse fra Accigo.

10.5 Samlet vurdering

Retten finner det ikke sannsynliggjort at Accigo har handlet på en måte som avviker fra rasjonell og forsvarlig prosjektledelse. Kostnadsoverskridelsene skyldes i betydelig grad forhold på Cyviz' side og det lange fraværet av innsigelser vedørende kostnader og prosjektstyring indikerer at Accigos håndtering var i henhold til det forventede.

Når retten har kommet til at det ikke foreligger forsinkelse, at funksjonsmangler ikke kan påberopes på grunn av manglende tilbud om retting og at prosjektledelsen ikke avviker fra det forsvarlige, er det ikke grunnlag for hverken prisavslag eller erstatning. Ettersom det var avtalt fakturering etter medgått tid, og det ikke er sannsynliggjort at Cyviz har betalt for ineffektivt arbeid, kan ikke retten se noe grunnlag for tilbakebetaling.

11. Utestående fakturaer

Retten oppfatter at Cyviz primært anfører at Cyviz ikke er forpliktet til å betale for ineffektivt arbeid og at Accigo derfor ikke har noe avtalerettslig grunnlag for å kreve betaling. Anførselen har nær sammenheng med det som behandles ovenfor, herunder kostandskontroll.

Aktuelle fakturaer gjelder for arbeidstimer i perioden november 2021 til førsommer 2022. Accigo mener dette er arbeidet som har vært forespurt av Cyviz i forbindelse med driftsstart i januar 2021, samt optimaliseringer, justeringer og rettinger i systemet i tiden etter. Retten legger til grunn at det er normalt i denne type prosjekter med etterarbeid slik Accigo har gjennomført.

Kontrakten er klar på at slikt arbeidet skal avlønnes etter medgått tid. Hadde det vært avtalt en fastpris, fremstår det naturlig at retting o.l. inngår i fastprisen. Men slikt er altså ikke tilfelle. Retten finner også grunn til å bemerke at (mer)arbeid som følge av mislighold av kontrakt, ikke synes rimelig å bli avlønt etter medgått tid (se også kontraktens punkt 8.1). Men ovenfor har retten kommet til at Accigos prosjektledelse var tilstrekkelig rasjonell og forsvarlig.

Et ytterligere moment som trekker i retning av at omstridte timer har vært bestilt av Cyviz og tilført prosjektet verdi, er at timene ble ukentlig rapportert til Cyviz' prosjektleder, uten synlige innvendinger frem til våren 2022, samt at Cyviz bekreftet tre ganger i juni 2022 at fakturaene ville bli betalt. Retten ser ikke grunn til å ta stilling til om disse lovnadene i seg selv utgjør et nytt rettsstiftende avtalegrunnlag for betaling.

Med henvisning til det ovenstående, samt dommens punkt 10, kan ikke retten se at det foreligger grunnlag for prisavslag eller erstatning. Accigo gis medhold i sitt betalingskrav.

12. Saksomkostninger

Accigo krever erstattet sine saksomkostninger som er angitt til totalt kr 772 200 (eks. mva.), herunder 198 advokattimer. Cyviz' krav er kr 469 200 (eks. mva), herunder 102 advokattimer.

Hovedregelen er at den part som har «vunnet saken», herunder «fått medhold fullt ut eller i det vesentlige» i «det samlede utfallet», har krav på erstatning for sine saksomkostnader, jf. tvisteloven § 20-2 første og andre ledd. Accigo har vunnet saken.

Cyviz skal dekke Accigos «nødvendige» saksomkostnader, jf. § 20-5 første ledd.

Følgende taler for nødvendigheten av mye arbeid: Sakens tvistesum er relativt høy, rundt 10 MNOK. Det er to sterke parter. Søksmålet har vært bredt anlagt med en generell påstand og en rekke anførsler som Accigo har måttet forholde seg til. Faktum er uoversiktlig og strekker seg over lang tid. Cyviz har i saksforberedelsen provosert fremlagt mye dokumentbevis, noe som har medført store undersøkelser og mange prosesskriv.

Samtidig synes retten at begge parter har brukt for mye ressurser på lange og repetitive prosesskriv. Unnvikende svar har medført ekstra runder. Retten legger heller ikke skjul på at saksøktes kostnadskrav sammenlignes med saksøkers.

Samlet sett mener retten at Accigos nødvendige saksomkostnader skjønnsmessig skal settes til kr 650 000.

Dommen er ikke avsagt innen lovens frist. Grunnen er at saken krevde mer arbeid enn avsatt tid til domsskriving, sammenholdt med en begravelse og sykt barn (heldigvis ikke årsakssammenheng mellom disse to).

DOMSSLUTNING

1. Accigo AS frifinnes.
2. Cyviz AS er forpliktet til å betale Accigo utestående fakturaer med tillegg av rente fra forfall.
3. Cyviz AS dømmes til å betale innen to uker fra forkynning av denne dom Accigo AS' saksomkostninger med kr 650 000.